

Cens de cabots a Artà, 2017

Per Cati Artigues

A la primavera, i fins a acabar l'estiu, ens visiten tot un seguit d'auells procedents de l'Àfrica subsahariana que queden aquí a les Illes per construir els seus nius i criar la seva descendència. Un d'aquests auells és el cabot, *Delichon urbicum*, una au migratòria estival, exclusivament insectívora, que ubica els seus nius de fang als voladissos i façanes de les cases dels pobles. Tot i que són aus protegides per lleis europees, per la tasca que fan en el control d'insectes i possibles plagues, algunes persones destrueixen els seus nius per les inevitables molèsties, temporals, que generen als veïnats. Per tractar de minvar-les i evitar que embrutin les façanes, l'Ajuntament d'Artà, recentment guardonat amb el premi alzina del GOB, va tenir la iniciativa de convocar un concurs d'idees, del qual va

resultar guanyador n'Àlvaro Roman, veïnat d'Artà. N'Àlvaro va fer un disseny tan senzill com efectiu, de fàcil col·locació, que permetia la recollida d'excrements dels nius, i que una vegada finalitzada la temporada d'estada dels cabots (entre la darrera setmana d'agost i la primera de setembre) podria retirar-se, netejar-se i guardar-se fins a l'any següent.

El dispositiu consisteix amb una estructura lleugera de lona col·locada entre dues vares laterals que es dobleguen fins a adoptar forma de safata i que es col·loca just davall els nius. Va ancorat a la paret amb tants punts de subjecció com siguin necessaris, segons la llargària de la colònia. L'estructura evita la problemàtica que presentaven altres artefactes o estructures voluminoses i pesades, com ara taulons de fusta que, amb una ventada podria posar en perill

el pas de vianants.

Tot i que el disseny està encara en una fase experimental i de millora, de cara a l'any vinent, 2018, tots els veïnats que ho desitgin poden adreçar-se a l'ajuntament i sol·licitar la seva instal·lació.

A Artà fins als anys 90 hi va haver una població altíssima de cabots, però la majoria concentrada a una gran colònia a l'edifici de Ca's Marquès. Amb la reforma de la façana d'aquest casal senyorial se'n varen eliminar la major part dels nius, i la població va caure, conseqüentment, de forma notable. Afortunadament, de llavors ençà, la població ha anat recuperant-se a poc a poc, com han pogut anar comprovant a llarg d'aquests anys ornitològics del GOB.

Per reforçar aquest seguiment de

la població de cabots a Artà, durant els darrers 3 anys, s'ha pogut dur a terme un cens més exhaustiu dels nius, gràcies a la participació d'un bon grapat de voluntaris artanencs i el suport i implicació de l'ajuntament d'Artà. Això ha permès detectar un increment molt notable de les parelles reproductores, d'entre el 25 i el 30 per cent anual (vegeu gràfica). Al darrer cens, realitzat al juliol d'enguany, s'han comptabilitzat un total de 255 nius, 64 més que al 2016.

Totes les dades recollides al cens han estat enviades al projecte ORENETES, gestionat i coordinat per l'ICO (Institut Català d'Ornitologia) i que rep el suport del GOB i de la SOM Menorca a les Illes. Si de cara a l'any vinent 2018 voleu participar censant els cabots del vostre poble o d'una part d'ell, ho podeu fer de forma individual o col·lectiva, com s'ha fet a Artà. Trobareu tota la informació necessària al web WWW.ORENETES.CAT. Entrau i donau una ullada, especialment recomanable veure el mapa on hi figuren tots els pobles participants arreu de Catalunya. També podeu dirigir-vos directament al GOB ornitologia@gobmallorca.com.

Ens quedam amb la gran satisfacció de veure la implicació del poble d'Artà amb la conservació de les seves aus urbanes i com, entre tots, podem cercar solucions per trobar un espai de convivència entre aus i persones. Tots en sortirem beneficiats. •

Voluntaris fent el recompte i dispositiu de recollida d'excrements. Fotos: Aina Comas

Parelles nidificants de cabot, *Delichon urbicum*, a Artà

